

Vážená redakcia,

domnievam sa, že prípad, ktorým naše občianske združenie VERITELIA DRUŽSTVA 10 rokov intenzívne žije a ktorý je pre nás vrcholne aktuálny, môže byť i z Vášho a predpokladáme i zo všeobecného teda mediálneho pohľadu zaujímavý. Aktuálnosť a mediálna prítlačivosť prípadu-lepšie povedané osudu je daná tým, že bolo v ňom zapojených viacero verejnosti známych osôb, dôležitých orgánov a inštitúcií. Jedná sa o príbeh Podielového družstva slovenské investície (ďalej len PDSI resp. družstvo) vplývajúci na život min. 12.000 ľudí a je zaujímavý tým, že o peripetie PDSI sa rozhodujúcou mierou pričínili osoby ako Doc. Jozef Makúch, Ing. Peter Kažimír, Doc. Robert Fico, JUDr. Robert Kaliňák, Tibor Gašpar, Milan Lučanský, JUDr. Dušan Kováčik a ďalší. Tieto osoby spôsobili, že štátne orgány a inštitúcie z určitých skrytých dôvodov doposiaľ nemali záujem prípad adekvátne a korektne riešiť. Pravdepodobný dôvod je, že niekoho alebo niečie záujmy chránili a boli k tomu motivovaní. Je veľká pravdepodobnosť hraničiaca s istotou, že pre svoje záujmy a od nich sa odvíjajúce postoje, tvrdenia a rozhodnutia, často „ohýbali právo“ a ovplyvňovali priebeh a najmä výsledok príbehu PDSI. Naším šetrením a rekonštrukciou prípadu sme sa možno dopracovali blízko pravde.

Sporiteľné družstvo v rokoch 2000 až 2010 na základe povolenia Úradu pre finančný trh (ďalej len ÚFT), a Národnej banky Slovenska (ÚFT a NBS schválili PROSPEKT INVESTÍCIE,) zhromažďovalo členské vklady od svojich 3200 členov za účelom ich zhodnocovania a uspokojovania ich potrieb. Bez schváleného Prospektu Investície ÚFT a NBS počas riadenia Doc. Jozefa Makúcha, by družstvo nemohlo vykonávať svoju hlavnú činnosť. (ÚFT bol v roku 2000 dohliadajúcim orgánom nad finančným trhom SR, jeho úlohu v roku 2006 prevzala NBS, opäť pod vedením Doc. J. Makúcha).

Od schválenia Prospektu Investície v roku 2002 PDSI nemožno označovať výrazom „nebankovka“, pretože bola v zmysle zákona riadnym subjektom finančného trhu SR dohliadaným NBS.

Zhodnocovanie členských vkladov podľa v tom čase ale i dnes platného zákona o cenných papieroch muselo PDSI na zmluvnom základe zveriť subjektu s licenciou NBS. To znamená že nemohlo prostriedky získané od členov samo investovať a dokonca bolo v zmysle zmluvy povinné zobrať od obchodníka všetko, čo pre družstvo obstaral. V našom prípade to bol CAPITAL INVEST, o. c. p., a. s. (CI) so štatutármi Ing. Červenka, Ing. Nosál, Ing. Mako, (obchodník bol schválený NBS v Prospekte Investície a bol označený ako jediný obhospodarovateľ majetkových hodnôt družstva), ktorý k spokojnosti členov družstva spravoval družstevné prostriedky na základe zmlúv aktualizovaných a schvaľovaných NBS v Prospekte inv. po dobu 10 rokov v objeme 25 mil. Eur.

V roku 2010 obchodník CI družstvu jednostranne, bezdôvodne, bez predchádzajúceho upozornenia Zmluvu o riadení portfólia vypovedal a spravované prostriedky v objeme 25 mil. Eur nevrátil. (v roku 2008 NBS rozšírila CI licenciu obchodníka s c.p. na „Riadenie portfólia PDSI“, čo je najvyšší stupeň správy majetku). Obchodník CI odmietol spravované prostriedky vrátiť napriek opakovaným výzvam predstavenstva družstva na ich vrátenie, napriek šetreniu NBS, napriek tomu, že čelil trestnému oznámeniu i napriek tomu že čelil žalobe. Dokumentácia dokazuje, že bývalý predseda družstva opakovane žiadal štatutárov CI o vrátenie prostriedkov, prosil o pomoc guvernéra NBS Doc. Makúcha, viceguvernéra Ing.

Slavomíra Šťastného, žiadal o pomoc premiéra Roberta Fica. Po týchto neúspešných pokusoch podal trestné oznámenie a žalobu na CI a jeho štatutárov a Žalobu na SR zastúpenú NBS.

Čo bolo výsledkom týchto snažení? Orgány polície si pod dohľadom ministra vnútra Roberta Kaliňáka medzi sebou trestné oznámenie 6 rokov posúvali a v roku 2016 NAKA prerušila šetrenie pre nejednoznačnosť v určení vinníka. Súdne konanie s CI bolo počas pôsobenia správcu konkurznej podstaty JUDr. Letkovského prerušené a až po jeho výmene v r. 2019 bolo z iniciatívy združenia novou správkynou obnovené a konajú sa verejné súdne pojednávania. NBS v roku 2010 odobrala CI licenciu obchodníka s cennými papiermi a dala CI do likvidácie bez toho aby zabezpečila zo strany obchodníka vrátenie prostriedkov družstvu. Za likvidátora obchodníka NBS v rozpore so zákonom ustanovila Ing. Červenku – predsedu predstavenstva CI. Avšak tieto orgány a inštitúcie neprimäli obchodníka vrátiť prostriedky družstvu nakoľko pravdepodobne ani vrátenie od neho nevyžadovali.

Družstvo pre chýbajúce prostriedky nevedelo získať iného obchodníka na správu majetku (nemalo mu čo dať do správy) a muselo pre insolvenčiu v r. 2011 vstúpiť do konkurzu. Na základe dokumentov a výsledkov počas 10 rokov možno tvrdiť, že úpadok družstva nebol spôsobený vnútornými ekonomickými problémami družstva, ale jediným dôvodom bolo nevrátenie prostriedkov spravovaných obchodníkom s cennými papiermi Capitál Invest dohliadaným NBS.

Vstupom do konkurzu sa štatutárom družstva stal štátom určený konkurzný správca JUDr. Marek Letkovský a dozorujúcimi sudcami boli postupne JUDr. Daubnerová a JUDr. Bartalská a nad nimi mal mať dohľad JUDr. Sádovský (ktorý poldruha roka bránil výmene Letkovského po jeho odvolaní schôdzou veriteľov). Treba ešte pre kompletnosť persón doplniť, že dozorujúcim prokurátorom bol JUDr. Dušan Kováčik, ktorý podpisoval domové prehliadky štatutárov družstva namiesto vyvodzovania zodpovednosti voči predstaviteľom obchodníka.

Konkurzný správca bačoval s majetkom družstva v konkurze záhadne, pričom podľa dokumentov uprednostňoval svoje záujmy pred záujmami veriteľov. Predal nezákonným spôsobom časť majetku bez znaleckého posudku za zlomok trhovej ceny, závažným spôsobom pochybil pri správe majetku družstva tým, že do konkurznej podstaty družstva nezapísal rozhodujúci majetok (akcie spoločnosti CIRIDIS scudzené súdne napadnutou dražbou v prospech spoločnosti LOGRACO), pri majetku veľkého objemu – tiež akcie CIRIDIS sa neodvolal proti nepriaznivému rozhodnutiu okresného súdu, nepodal riadne dovolanie na Najvyšší súd v spore s NBS, nie je stopa, že by pátral po výsledkoch trestného oznámenia na CI a nepokračoval vo vymáhaní majetku družstva od CI...Dokonca ani nevyžiadal historické výpisy z účtov komerčných bank a majetkového účtu PDSI v Centrálnom depozitári, aby zistil, kto narábal s majetkom družstva. Ale súhlasne s advokátmi NBS v rozpore so skutočnosťou hlásal, že obchodník nespravoval prostriedky družstva. Správca bol schôdzou veriteľov pre svoje (ne) aktivity a pochybenia v roku 2017 odvolaný.

Občianske združenie Veritelia družstva (OZ) sa na správcu KP opakovane sťažovalo na MS SR (v čase ministra Gála), ktoré síce zistilo vážne pochybenia v činnosti správcu, ale nie je známe, že by postihy vyvodilo (skutok sa „pravdepodobne na koniec“ nestal). Združenie podalo na správcu trestné oznámenie, ktoré bolo policajtom nováčikom aj okresným prokurátorom zamietnuté. Preto združenie podalo v tomto roku po zmene GP dovolanie.

Združenie podalo Podnet na pokračovanie v TO na CI policajnému prezidentovi Lučanskému, taktiež podalo rovnaký Podnet na Policajnú inšpekciu aj Podnet na NAKA. Na všetky tri podnety odpovedala za všetky tri inštitúcie JUDr. Miščíková z GP rovnakým listom, že TO je prerušené a pokračovať sa v ňom bude v prípade, keď dodáme ďalšie podklady a to napriek tomu, že všetky relevantné dokumenty mala polícia k dispozícii (zo zabavených dokumentov.). Jediný výsledok spomenutej aktivity bol, že po našom podnete, zdánlivo bez súvisu, Ing. Červenka sa zbavil podielov v čerstvo založených spoločnostiach zapísaných 3 mesiace pred našim podnetom na NAKA. Po utlmení aktivít združenia v TO sa Ing. Červenka vrátil k aktivitám svojich spoločností a za spoločníka má osobu, ktorá sa označuje ako islamistický GURU na financie so spoločnými aktivitami aj v daňovom raji. Z epizódy je zrejmé, že Ing. Červenka má na policii stále svojho „patróna“- informátora a ochrancu. Natíska sa otázka: kto je Ing. Libor Červenka a prečo je chránený druh. Rovnako je chránený Ing. Peter Nosál (fundujúci v štruktúrach spol. Lograco).

OZ sa s nádejou obrátilo v roku 2020 so žiadosťou o riešenie problému i na nového guvernéra NBS Ing. Kažimíra. Odpoveďou bol list právneho oddelenia NBS, v ktorom sa pracovníci právneho odboru a odboru dohľadu nad finančným trhom snažili vyhnúť zodpovednosti tým, že obhajovali obchodníka s cp. CI takým spôsobom, že zaujali stanovisko, že obchodník nepreukázal že riadil portfólio družstva. Je to účelová „logika NBS“ – keď nie je vinný obchodník, nie je zodpovedná NBS. Pritom existuje Protokol z kontroly NBS z roku 2008, v ktorom NBS deklaruje, že CI riadil portfólio PDSI a družstvo bolo jeho klientom a za pochybenia udelila NBS obchodníkovi sankciu, ktorú zaplatil. NBS v protokole uvádza, že CI pri činnosti pre PDSI porušil Zákon o c. p., Zmluvu, Prospekt aj dobré mravy (v tom istom roku mu NBS rozšírila licenciu, aby mohol riadiť portfólio PDSI). Existujú zmluvy obchodníka s družstvom počas 10 rokov fungovania družstva, existujú vyúčtovania k týmto zmluvám za 10 rokov, existujú výpisy z bankových účtov, ktoré preukazujú ako si obchodník sťahoval odmeny za svoju činnosť z účtov družstva ako i výpisy z majetkového účtu v Centrálnom depozitári, ktoré jednoznačne dokumentujú, že jedine pracovníci obchodníka vykonávali transakcie na účtoch družstva.

Z mediálnych informácií z posledných dní o prepojení Ing. Kažimíra a Doc. Makúcha vyplýva, že sme pri súčasnom vedení NBS nemohli očakávať ústretové kroky NBS, nakoľko by súčasný guvernér musel priznať pochybenia svojho predchodcu Doc. Makúcha.

OZ postupne zhromažďuje dokumenty od bývalých členov družstva (boli medzi nimi advokáti, sudcovia, policajti i pracovníci NBS) nakoľko polícia v roku 2010 pre účely šetrenia TO družstvu i jeho štatutárom zobrala všetku dokumentáciu aj výpočtovú techniku. Dokumentáciu polícia napriek žiadostiam nevrátila a počítače vrátila nepoužiteľné s poškodeným operačným systémom. Dokumentácia je dodnes na NAKA. Takéto účelové počínanie tiež vyvoláva viaceré otázky, či účelom polície nebolo (na niekoho pokyn) zlikvidovať družstvo aj s dôkazmi. Keďže družstvo po zásahu polície ostalo totálne paralyzované, nakoľko zostalo nielen bez prostriedkov ale aj bez dokumentácie a výpočtovej techniky.

Na základe dokumentácie si dovoľíme tvrdiť, že základnou príčinou spomínaných peripetií družstva bol záhadne a účelovo vykonávaný (ne) dohľad NBS nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi CI a iných finančných inštitúcií kooperujúcich s CI (ako napr. Poštová banka, ČSOB, Deutsche bank ČR).

Ďalšou úzko súvisiacou príčinou sa ukazuje a zhromaždené dokumenty to preukazujú, že CI a jeho štatutári vykonávali neobvyklé finančné operácie so štátnymi dlhopismi v stovkách miliónov eur za účelom optimalizácie daňových základov pre významné spoločností (medzi inými Doprastav,a.s.,). Podľa odborníkov pri obchodoch so štátnymi dlhopismi v tak veľkých objemoch, o týchto obchodoch vedela alebo musela vedieť resp. mala stáť v pozore NBS ale i niektoré zložky PZ. Burza cenných papierov Bratislava obchody zaknihovala a komerčná banka (napr. ČSOB) pre tieto operácie štátne dlhopisy poskytla....Tieto operácie mali finančnú koncovku v Pražskej pobočke Deutsche bank a výsledkom operácií okrem zníženia daňových základov firiem a VIP klientov boli pravdepodobne cashové prostriedky. Sprievodným výsledkom operácií bola tiež strata prostriedkov a majetku PDSI. NBS tieto operácie neregistrovala alebo sa týmto operáciám tíško prizerala a nezakročila, napriek tomu, že ich realizoval ňou dohliadaný subjekt na škodu iného taktiež ňou dohliadaného subjektu.

Je možné predpokladať, že orgány a inštitúcie zúčastnené na prípade CI a PDSI nemali záujem na roskrytí podivných operácií ako i odkrytí identity (známych mien) klientov CI a preto sa celý prípad PDSI vyvíjal záhadne a do stratena. Hlavným záujmom NBS, polície i prokuratúry bolo čo najtichšie uzavretie prípadu (preto NBS odobrala CI expresne rýchlo licenciu na obchodovanie s cennými papiermi a dala obchodníka do likvidácie). Spomínané orgány a inštitúcie netrápilo, že likvidáciou PDSI bol zničený úspešný nadnárodný projekt sporiteľného družstevníctva, nakoľko členmi PDSI boli aj zahraniční Slováci, že boli spreneverené celoživotné úspory 3200 členov vzhľadom na ich vyšší vek často s tragickým dopadom pre mnohých z nich a ich potomkov (sporili pre deti a vnúčatá), že sa stratil národný poklad Nadácie Matice slovenskej, na ktorý sa skladali generácie domácich i zahraničných Slovákov, že bol spreneverený majetok Matičného fondu, na ktorý sa tiež poskladali maticári - občania SR. Takýmto smutným spôsobom bolo poškodených a nesie krivdu aj 60.000 občanov SR a ich potomkov.

NBS bola a je jediným dohliadajúcim orgánom nad subjektami finančného trhu SR a jej hlavnou úlohou a zodpovednosťou je dohľad, aby neboli poškodené záujmy klientov dohliadaných subjektov – spotrebiteľov. Dovolíme si tvrdiť, že v našom prípade si NBS túto úlohu nesplnila, pretože nedohliadla aby jeden dohliadaný subjekt vrátil prostriedky inému dohliadanému subjektu a v konečnom dôsledku nezabránila aby boli poškodení klienti finančného trhu, keďže finančné prostriedky účastníkov finančného trhu sú 10 rokov v nedohľadne. Táto povinnosť platí aj v prípade, ak by družstvo nebolo dohliadaný subjekt. Svojim (ne) dohľadom NBS stratila dôveru značnej časti obyvateľov SR. Dôvodom takéhoto výkonu pracovníkov dohľadu NBS (ako vyplýva z ich vyjadrenie v odpovedi pre naše združenie) je, že vykonávajú svoju činnosť s predstavou, že sú pred zákonom za svoje činy nepostihnuteľní.

Vážená redakcia, sme pripravení poskytnúť Vám dokumentáciu a zodpovedať Vaše otázky.

Občianske združenie Veritelia družstva

Predseda Rady Združenia

Ing. Dušan Staňák.